GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 129 | Włocławek, piątek 7 czerwca 1946 roku. | Cena 3 złote

Lekcja

Opublikowane ostatnio oficjalnie przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię dane statystyczne, dotyczące m. in.strat wojennych Niemiec i Polski, spotkały się u nas przeważnie tylko z komentarzami sentymental nymi. W komentarzach tych boleśnie drgała nuta bezsiły i rozgoryczenia. Okazało się bowiem, że nawet po takiej klęsce i nawet takimi zbrodniami okryte Niemcy mają obecnie start znacznie korzystniejszy niż zwycięska i świetlana Polska. Stąd wniosek: historia nie jest sprawiedliwa, albo nawet historia jest bezsensowna.

Nie trzeba dowodzić, jak mało wychowawcza i społeczna jest tego rodzaju refleksja.

Tymczasem tragiczne to stwierdzenie winno mieć dla nas wymowę bardziej męską i twardą. Nie wydaje się możliwe, by Nemezis dziejowa wymierzyła Niemcom odrazu na naszych oczach pełną sprawiedliwość. Ona ją musi rozłożyć na dłuższy okres czasu. Winy bowiem tego narodu są tak wielkie, że nie zdoła ich zrekompensować żaden wyrok międzynarodowego trybunału, ani żaden, choćby największy, jednorazowy kataklizm. Ale historia może też Niemcom duży procent kary zawiesić, lub nawet zanulować. Zależeć to będzie w dużej mierze od naszego własnego zachowania się. Nasze straty wojenne domagają się od nas brutalnym swy kontrastem z niemieckimi całkowitej przemiany duchowej i politycznej: zdecydowanego zerwania z dotychczasową linią życiową, która wiodła nas od klęski do klęski, od jednego upływu krwi do drugiego, a podtrzymywana nadal zaprowadzić nas może do zbiorowego samobójstwa, popełnionego — jak wszystkie nasze akty heroiczne — w delirium poetycznego uniesienia. Dlatego należy szczególnie silnie wbić sobie w pamięć autorytatywne słowa profesora Konstantego Grzybowskiego, który analizując ostatnio w „Odrodzeniu" (Nr. 21) sytuację ludnościwą i biologiczną Niemiec i Polski dochodzi do następującej słusznej konkluzji:

„Zaczynamy nowy akt wyścigu demograficznego z Niemcami. Jeżeli ten wyścig uznamy za najważniejsze zadanie najbliższej generacji — musimy stale pamiętać wszyscy, rząd i społeczeństwo, o założeniach jego wygrania. Założeniami tymi są linia polityki identyczna ze Związkiem Radzieckim — spokój wewnętrzny trzyma zagadnienie rozwoju gospodarczego przed wszelkimi innymi. Czyli długi okres polityki organicznej, a nie polityki mocarstwowej, polityki zimnej kalkulacji, a nie polityki romantycznej fantazji, polityki solidarności z sąsiadem wschodnim, którego stosunek do Niemiec jest identyczny jak nasz, a nie polityki nadziei na nowy konflikt międzynarodowy".

Tak brzmi prawdziwa lekcja polskich strat wojennych. Żądają one od nas nie pokrywania się w bezsile, nie histerycznego załamania rąk, ale stanowczego wysiłku samozachowawczego. Musimy być inni. Musimy być lepsi, musimy być ludźmi realnymi, produktywnymi i roztropnymi. Dopiero takimi ludźmi będąc staniemy się naprawdę groźnym przeciwnikiem Niemiec. Dopiero wtedy przedstawiać będziemy skuteczną tamę dla imperializmu niemieckiego. I co więcej, dopiero wtedy sprawiedliwość dziejowa zostanie Niemcom wymierzona w całej rozciągłości i bez reszty!

Aleksander Rogalski.

Włochy republiką

RZYM (Obsł. wł.). Wczorajsza wieczorna prasa włoska na naczelnych miejscach stwierdza, że w wyniku referendum ludowego Włochy zostaną republiką. Premier Gaspari po audiencji u króla Umberto zwołał nadzwyczajne posiedzenie gabinetu. Istnieje przekonanie, że król Umberto przed wyjazdem z Włoch wystosuje do narodu orędzie pożegnalne.

W dniu 25 czerwca rb. odbędzie się pierwsze posiedzenie nowego zgromadzenia konstytucyjnego. które wybierze prezydenta a któremu król przekaże oficjalnie swą władzę.

Królowa Maria wraz z dziećmi odleciała wczoraj samolotem do Neapolu. Rząd wydał odezwę wzywając naród do utrzymania pokoju i do niedopuszczenia do jakichkolwiek demonstracji czy manifestacji.

Dotychczasowe wyniki referendum ludowego stwierdzają, że za republiką padło 12 milionów 700 tysięcy, a za monarchią — 10 milionów 700 tysięcy głosów.

Dom Sabaudzki we Włoszech panował od roku 1861 t. j. od roku w którym powierzono władzę królewską Wiktorowi Emanuelowi I. Następny król Umberto I został zamordowany. Wiktor Emanuel II znajduje się obecnie w Egipcie, a naród włoski wyraża się o nim pogardliwie uważając go za sprawcę wszystkich nieszczęść. Ostatni król Umberto II za parę dni złoży swą władzę w ręce narodu.

Dotychczasowe wyniki wyborów do parlamentu włoskiego stwierdzają, że chrześcijańscy demokraci otrzymali 7.866,864 głosy (35,4%), socjaliści — 4.606,509 głosów (26.7%) i komuniści — 4.204,470 głosów (18%).

Aczkolwiek nie ma jeszcze dokładnych danych ze wszystkich okręgów wyborczych na podstawie dotychczasowych wyników stwierdzają, że chrześcijańscy demokraci będą mieli w nowym parlamencie 196, socjaliści — 116 i komuniści — 107 mandatów.

Ostateczne wyniki referendum ludowego zostaną ogłoszone w dniu jutrzejszym.

Aresztowanie przyjaciółki

HAMBURG (Obsł. wł.). Została tu aresztowana aktorka filmowa przyjaciółka Goebbelsa.

Apel Biskupa

NOWY JORK (Obsł. wł.). Biskup Woźnicki po powrocie z Polski wystosował do całej Polonii amerykańskiej apel wzywając do udzielenia jak najszerszej pomocy dla Polski. Omawiając okrucieństwa niemieckie dokonane w Polsce biskup pisze: „To co żeśmy słyszeli lub czytali o okrucieństwach niemieckich w Polsce jest tylko cząstką straszliwej rzeczywistości".

Churchill w obronie niemców

LONDYN (Obsł. wł.). W czasie debaty w Izbie Gmin nad angielską polityką zagraniczną zabrał głos lord Churchill w imieniu konserwatystów. Całe przemówienie Churchilla było opozycyjne w stosunku do poczynań rządu. Omawiając sprawy niemieckie Churchill powiedział, że nie można budować nowego świata i nowego porządku o ile będą nadal istniały narody, które są traktowane jako wyrzutki społeczności ludzkiej. Naród niemiecki powinien być jak najprędzej wyzwolony z obecnej niewoli i wcielony w szeregi wolnych narodów. Utrzymywanie obecnego stanu stwarza zarazę moralną, wytwarza bowiem społeczeństwo podludzkie zawieszone między ziemią a piekłem. żyjące w niewolniczych warunkach.

Churchill zapomniał, że nie kto inny jak właśnie niemcy przez szereg lat utrzymywali narody w podludzkim stanie niewolniczej uległości w stosunku do nich, w stosunku do nadludzi i rasy panów niemieckich.

Nic też dziwnego, że kiedy Churchill powiedział: „Musimy uczynić wszystko co jest w naszej mocy dla narodu niemieckiego" w Izbie Gmin na ławach poselskich rozległ się huraganowy ironiczny śmiech.

Francuzi o Polsce

WARSZAWA (Obsł. wł.). Do Francji wróciła z wycieczki do Polski grupa publicystów i dziennikarzy francuskich. Obecnie na łamach swych dzienników opisują oni wrażenia otrzymane w czasie wycieczki. W szeregu artykułów opisują niesłychane zniszczenia wojenne, które są trudne do uzmysłowienia o ile ich się na oczy nie widziało oraz wyrażają wielki podziw dla rządu polskiego i narodu polskiego, który dokonuje olbrzymiego wysiłku by opanować ruinę gospodarczą i zwycięsko z walki z zadanymi ranami wychodzi.

Z Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (Obsł. wł.). W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie Rady Bezpieczeństwa, które rozpatrzy wniosek podkomisji w sprawie hiszpańskiej. Do Rady nadszedł protest gen. Franco, który uważa, że decyzja podkomisji stanowi mięszanie się do wewnętrznych spraw Hiszpanii i stwierdza, że Narody Zjednoczone nie mają prawa zajmowania się sprawami hiszpańskimi. Hiszpanie wolą żyć w odosobnieniu — mówi w proteście gen. Franco — aniżeli zezwolić na mieszanie się w ich sprawy wewnętrzne.

Goście radzieccy w Krakowie

KRAKÓW (Obsł. wł.). Do Krakowa przybyli goście radzieccy uczeni — uczestnicy ostatniego Kongresu Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Gości na dworcu powitał wojewoda krakowski dr. Pasemkiewicz. Goście radzieccy zabawią w Krakowie kilka dni aby zapoznać się ze sferami naukowymi i literackimi Polski.

Z akcji repatriacyjnej

KRAKÓW (Obsł. wł.). Akcja repatriacyjna Polaków z Ukrainy wkracza w końcowe stadium. W dniu 26 maja przejechał transport lekarzy, 4 czerwca — transport księży i za kilka dni przybędzie ostatni transport profesorów politechniki lwowskiej.

Również akcja repatriacyjna Ukraińców z Polski zbliża się ku końcowi. Ogółem wyjechało do tego czasu z Polski 450.000 Ukraińców. W powiecie rzeszowskim i jarosławskim akcja została zakończona. Obecnie w terminie do 10 czerwca ma być zakończona akcja w powiatach: brzozowskim i sanockim.

Po zgonie Michała I. Kalinina

WARSZAWA (SAP). W związku ze zgonem Michała Iwanowicza Kalinina podajemy życiorys tego wielkiego rewolucjonisty, działacza partii oraz Związku Radzieckiego.

Kalinin urodził się w listopadzie 1875 r. we wsi Wierchniaja Trojca w gubernii Twerskiej. Po ukończeniu wiejskiej 3-klasowej szkoły Kalinin postanawia szukać jakiegoś zawodu w Petersburgu, gdzie też wyjeżdża jesienią 1889 r. W Petersburgu otrzymuje też Kalinin pierwszą zaprawę rewolucjonisty — bolszewika. Przez pierwsze dwa lata jest praktykantem w fabryce Staryj Arsenał, gdzie zarabia 8 rubli miesięcznie. Uczy się w szkole wieczorowej. W zakładach Putiłowskich, w następnym skolej miejscu pracy, Kalinin poraz pierwszy styka się z nielegalnymi kołami socjal-demokratycznymi. Pod kierownictwem Lenina, Kalinin bierze udział w pracach Związku Walki o wolność klasy robotniczej. Policja aresztuje go w lipcu 1889 r. wraz z 50 członkami Związku. Po bezskutecznym śledztwie ochrana wypuszcza go na wolność, wyznaczając Tyflis, jako miejsce osiedlenia się pod dozorem policji. Już po trzech dniach zamieszkiwania w Tyflisie Kalinin bierze udział w pracach nielegalnych organizacji, przebywa tu wszystkiego trzy miesiące, gdyż policja poleca mu udać się z kolei do Rewla, gdzie Kalinin pracując w fabryce Wolta, przejawia ożywioną działalność rewolucyjną. W styczniu 1903 r. Kalinin jest znów aresztowany i osadzony w słynnych „Kriestach" w Petersburgu. Zesłanego w końcu do małej mieściny Karelii, oswabadza Kalinina rewolucja 1905 r.

Niebawem udaje się on do Petersburga. W r. 1906 Kalinin zostaje członkiem petersburskiego komitetu partii socjal-demokratycznej, a następnie sekretarzem Związku Metalowców. W czasie dwuletniego pobytu w Moskwie Kalinin bierze intensywny udział w pracach partii.

W czasie wielkiej rewolucji październikowej pracował Kalinin w Piotrogrodzie, gdzie też niebawem partia deleguje go na stanowisko prezydenta miasta. Proletariat piotrogrodzki, doskonale znając Kalinina, jednogłośnie wybiera go, odrzucając kadeckich i eserowskich kandydatów. Po śmierci pierwszego przewodniczącego Rady Najwyższej RSFSR, Swierdłowa, w marcu 1919 r. na wniosek Lenina zostaje wybrany przewodniczącym Rady Najwyższej. Pochłonięty całkowicie pracą państwową, od pierwszych dni sprawowania tej wysokiej godności, Kalinin w latach wojny domowej objeżdża prawie wszystkie zakątki kraju. Swe wszystkie siły, umiejętności i bogate doświadczenie życiowe Kalinin oddał na usługi utrwalenia sojuszu robotników, chłopów i inteligencji pracującej oraz pogłębieniu braterstwa wśród narodów radzieckich.

Zasługi Kalinina oceniła należycie partia bolszewicka i narody radzieckie. W dzień jego 70-ej rocznicy urodzin Kalinina został odznaczony orderem Lenina. Centralny Komitet Partii i Rada Komisarzy Ludowych ZSRR podkreśla znaczenie i zasługi Kalinina dla kraju, tego człowieka serdecznego, prostego i bliskiego masom robotniczo-chłopskim.

Aresztowanie milicjantów

ŁÓDŹ (SAP). Na polecenie Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami w Łodzi aresztowano kilku wywiadowców Milicji Obywatelskiej. Wywiadowcy ci, wysłani na rewizję do jednego z waluciarzy, znaleźli na miejscu duże sumy w walutach obcych i za nieujawnienie przestępstwa pobrali kilkadziesiąt tysięcy złotych łapówki.

Milion osób przesiedlono

ŁÓDŹ (SAP). W ramach akcji przesiedleńczej z przeludnionych województw Polski centralnej na Ziemie Odzyskane, od 31.3. br. osiedlono za pośrednictwem PUR w okręgu mazurskim 144.493 osób, w gdańskim — 166.240, na Pomorzu Zachodnim — 235.057, w poznańskim — 125.547 i na Dolnym Śląsku — 342.662 osób.

Z wystawy Pomorskiej

BYDGOSZCZ (Obsł. wł.). Tak, jak to zwykle bywa, w ostatnich dniach przed terminem zamknięcia zgłoszeń zadeklarowało swój udział w Pomorskiej Wystawie Przemysłu, Rzemiosła i Handlu cały szereg nowych wystawców.

Możemy przeto donieść publiczności, że na wystawie poczta urządzi specjalną agencję pocztowo-telekomunikacyjną, zaopatrzoną w datownik okolicznościowy.

Własne stoisko urządzi na Wystawie Polskie Radio. Zjednoczenie Przemysłu Skórzanego zajmie 120 m^2 terenu. Wystawiać będzie również Monopol Spirytusowy.

W ostatnich dniach bardzo liczny udział zgłosiły cechy rzemieślnicze. m. in. cech stolarski, blacharsko-instalacyjny, krawiecki, elektryków i szereg innych. Oprócz pomorskich cechów wystawiać będzie także rzemiosło poznańskie.

Stoisko propagandowe urządzi na wystawie Polski Czerwony Krzyż.

Obszerniejsze stoiska zajmą: Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego (ob. 100 m^2), Urząd Ziemski Rolny, P. P. T. i M. R., hurtownia drogeryjna „Hadroga" i wiele innych.

Obecnie Kierownictwo Wystawy zajęte jest rozmieszczeniem poszczególnych wystawców w gmachach i na otwartej przestrzeni, na które stanie łącznie 10 specjalnych pawilonów.

Niesłychane stosunki

REIMS (SAP). Prasa francuska donosi o niesłychanych stosunkach panujących w obozach dla niemieckich jeńców wojennych w Reims, gdzie Niemcy korzystają z prawie kompletnej swobody.

„Soir Express" podaje: Cała ludność okolic Reims jest poruszona. Nie ma dnia, aby niemieccy jeńcy wojenni nie przewrócili cyklisty, nie pobili Francuza, lub nie przejechali dziecka.

Ponadto Niemcy handlują amerykańską benzyną i oponami samochodowymi i za uzyskane pieniądze bawią się beztrosko.

Władze miejskie w Reims zanotowały 45 śmiertelnych wypadków z winy szoferów Niemców.

W obozie w Courycy Niemcom powierzono pilnowanie broni i amunicji, na skutek czego niemieccy jeńcy sami rozdzielają broń pomiędzy swoich wartowników. Ludność Reims uważa, że zaufanie Amerykanów w tym wypadku posuwa się za daleko.

W związku z tą niesłychaną sytuacją odbyły się ostatnio liczne manifestacje, w których tysiące repatriantów francuskich, inwalidów wojennych, byłych więźniów niemieckich obozów — żądało na podstawie konwencji genewskiej wprowadzenia dyscypliny w niemieckich obozach tak, aby niemieccy jeńcy wojenni byli rzeczywiście jeńcami.

Przed świętem Ludowym

LUBLIN (Obsł. wł.). Miasto czyni gorączkowe przygotowania do godnego obchodu Święta Ludowego. Program obchodu przewiduje w przeddzień święta capstrzyk oraz pochód na miejsce spoczynku pomordowanych ofiar przez niemców. Po odczytaniu listy pomordowanych zostanie zapalony stos.

W dzień święta zostanie odprawiona Msza polowa, po której nastąpią przemówienia i pochód przez miasto. Wieczorem odbędzie się akademia i zabawa ludowa. Wszystkie kina w Lublinie ofiarowały bezpłatne wejścia na seansy filmowe.

Wyrok przeciwko zbrodniarzom ze Stutthofu

GDAŃSK. Przy końcu rozprawy zabrali głos w „ostatnim słowie" oskarżeni. Większość z nich prosiła o łagodny wymiar kary, jedynie oskarżeni Preiss, Duzdal, Kowalski i Szopiński prosili o uniewinnienie. Sąd po 8-godzinnej naradzie wydał wyrok mocą którego oskarżeni: 1) Pauls Johan (oberscharfürer SS), 2) Reiter Józef (kapo), 3) Kozłowski Wacław (kapo), 4) Kraff Wanda (SS Frau), 5) Steihof Gerda (SS Frau), 6) Becker Elisabeth (SS Frau), 7) Paradies Ewa (SS Frau), 8) Berkmann Jenny (SS Frau), 9) Szopiński Franciszek (kapo), 10) Kopczyński Tadeusz (izbowy), 11) Breidt Jan (oberkapo)— skazani zostali na śmierć. Kowalski Kazimierz (izbowy) skazany został na trzy lata więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych przez okres trzech lat. Erna Beihart (SS Frau) skazana została na 5 l. więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich przez lat pięć. Oskarżeni Aleksy Duzdal i Jan Preiss zostali uniewinnieni.

Los b. niemieckich kolonii w Afryce

LONDYN (SAP). Jak informuje agencja Reutera rząd W. Brytanii zakomunikował oficjalnie rządowi Unii Południowo-Afrykańskiej swoje projekty, dotyczące reorganizacji ustroju swych dotychczasowych terenów mandatowych w Afryce, które mają przejść pod powiernictwo ONZ. Szczegóły proponowanego przez W. Brytanię nowego ustroju b. terytoriów niemieckich nie są znane. Fakt podania tego projektu do wiadomości rządu południowo-afrykańskiego wiąże się z tym, że Unia jest bardzo zainteresowana planami W. Brytanii dla Tanganajki, Togo i Kamerunu.

Rząd Unii podkreśla, że jest bardzo ważne, aby ludność miejscowa wyrobiła się w możliwie szybkim czasie tak, aby móc stanąć obok innych narodów w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Śledzie, nawóz i dorsze

GDYNIA (SAP). Do portu gdyńskiego zawinął wczoraj szwedzki statek motorowo-żaglowy „Merry", przywożąc 1.450 beczek solonych śledzi. Poza tym do portu przybyły: szwedzki żaglowiec „Constance" z ładunkiem 2.000 beczek śledzi i polski parowiec motorowy „Hel", który przywiózł z Antwerpii — w ramach dostaw UN RRA — 827.128 kg. różnych towarów, m. in. nawozy sztuczne, maszyny do szycia i koce.

Do Gdańska zawinął szwedzki kuter „Gustaw" z ładunkiem 320 ton dorszy.

Przed referendum

WROCŁAW (SAP). W dniu 3 bm. zebrał się we Wrocławiu Wojewódzki Aktyw Polskiej Partii Socjalistycznej. Na konferencję przybyli: przewodniczący i sekretarze powiatowych i miejskich komitetów PPS na Dolnym Śląsku, wybitniejsi aktywiści oraz pełny Wojewódzki Komitet PPS.

Zjazd zwołany został w celu omówienia prac, związanych z głosowaniem ludowym na Dolnym Śląsku. Referat na ten temat wygłosił przewodniczący Wojew. Komitetu PPS, wojewoda wrocławski, ob. St. Piaskowski.

Po referacie sekretarze PK PPS i MK PPS złożyli sprawozdania z przebiegu akcji przygotowawczej do głosowania ludowego.

Referat organizacyjny wygłosił sekretarz WK PPS, ob. mgr. J. Siemek, który udzielił również odpowiedzi na szereg pytań, stawianych przez uczestników konferencji.

Uczczenie pamięci

WARSZAWA (Obsł. wł.). Rada stołeczna m. Warszawy postanowiła uczcić pamięć ostatniego Prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego, bohaterskiego obrońcy stolicy z września 1939 roku zamordowanego następnie przez zbirów hitlerowskich.

Obrady na Jasnej Górze

CZĘSTOCHOWA (SAP). W Częstochowie, na Jasnej Górze zakończyły się dwudniowe obrady Episkopatu Polski. Brali w nich udział wszyscy arcybiskupi i biskupi z prymasem ks. Kardynałem Hlondem na czele.

Choroba prezydenta

LIZBONA (Obsł. wł.). Z Portugalii donoszą, że prezydent Alcazar jest bardzo poważnie chory.

Ogólnopolski turniej szachowy

SOPOT (SAP). Na molo w Sopocie odbędzie się w czasie od 22 lipca do 10 sierpnia r. b. turniej szachowy o mistrzostwo Polski. Obecnie na Wybrzeżu odbywają się rozgrywki eliminacyjne o mistrzostwo okręgu.

Marszałek Michał Żymierski w Racławicach

KRAKÓW (SAP) W dniu 9 bm. w ramach święta chłopskiego Stronnictwo Ludowe organizuje wielkie uroczystości w Racławicach. Na uroczystości te przybędzie Marszałek Polski Michał Rola-Żymierski.

Nowoczesna „arka Noego“

SAN FRANCISCO (SAP). Na wyspę Bikini w archipelagu Marshalla wyruszył z San Francisco na amerykańskim transportowcu „Burleson“ jedyny w swoim rodzaju transport istot skazanych na prawdopodobną śmierć. Jest to około 5.000 zwierząt i owadów przeznaczonych do doświadczeń z bombą atomową.

Na pokładzie transportowca znajduje się 4.000 białych szczurów, 200 świń, wyszukany dobór drobnoustrojów chorobowych i przeróżnego autoramentu insektów, kilka świnek morskich i pewna liczba myszy. Jak ongiś załoga legendarnej arki Noego, zwierzęta te znajdują się w orbicie katastrofy, tym razem spowodowanej — i to po raz pierwszy w dziejach — przez ludzi, katastrofy, od której, być może, zależy przyszłość całego świata.

Naukowcy jednak są dobrej myśli, jeżeli chodzi o los tych zwierząt i przypuszczają, że większość ich przeżyje wszystkie szały rozrywanego atomu i doczeka się później, pełnej chwały, starości w luksusowych warunkach laboratoriów rządowych.

Na dzień przed pierwszą eksplozją na Bikini będą one umieszczone na 22 z liczby 77-miu okrętów, stanowiących cel bomby. Po zbombardowaniu, gdy już zbliżenie się do strefy eksperymentu nie będzie przedstawiało niebezpieczeństwa dla ludzi, zwierzęta będą zabrane z powrotem na „Burleson“ i poddane badaniom lekarzy i biologów w poszukiwaniu odpowiedzi na tysiączne zapytania, dotyczące działania bomby na istoty żyjące.

Nawet mikroskopijne drobnoustroje chorobotwórcze i drobne owady, żyjące w małych paczuszkach z odpowiednią pożywką, będą badane przez naukowców, żądnych twierdzenia, jaki jest wpływ promieniowania melekularnego (jądrowego) na ich organizmy. Niektóre z poddanych eksperymentowi zwierząt otrzymają uprzednio zastrzyki hormonów i witamin dla porównawczego badania reakcji.

Niektóre kozy będą ostrzyżone przy skórze. Inne będą posmarowane kremem, zabezpieczającym od uderzenia pioruna, aby sprawdzić działanie tych substancyj.

W transporcie m. in. jest 120 myszy wysoce podatnych dla raka. Uczeni spodziewają się wyjaśnić po tym eksperymencie, czy promienie radioaktywne obudzą proces złośliwego nowotworu lub w inny sposób na nie go wpłyną, czy wywołają bezpłodność i t. d.

Od chwili, gdy obsługa opuści okręty, zwierzęta będą żywione i pojone automatycznie. Specjalna aparatura utrzymywać będzie właściwą dla zwierząt temperaturę powietrza, nie dopuszczając tropikalnych upałów.

Pierwszy irlandzki statek

GDYNIA (Obsł. wł.). Przybył tu pierwszy po wojnie statek irlandzki. Po naładowaniu go węglem statek za parę dni odpłynie do Irlandii.

W najbliższych dniach spodziewane jest przybycie transportu lokomotyw z Norwegii.

Prof. Kuligowski — posłem w Egipcie

WARSZAWA (SAP). W dniu wczorajszym wyjechał do Kairu nowomianowany poseł R. P. w Egipcie prof. dr. Zygmunt Kuligowski.

Prof. dr. Kuligowski jest profesorem Uniwersytetu Katolickiego w Lublinie, na wydziale lekarskim, wybitnym neurologiem, autorem licznych prac naukowych w języku polskim i francuskim.

140 dzieci polskich

KWIDZYŃ (SAP). W ubiegłą sobotę przybył do Kwidzynia pierwszy transport dzieci polskich z Związku Radzieckiego. Jest ich 140, wszystkie sieroty. Na dworcu na przyjazd dziatwy oczekiwali: burmistrz, kierownik PUR, inspektor szkolny oraz przedstawicielki opieki społecznej i PCK. Gdy z wagonów przybyłego pociągu wysypała się na peron młodzież, przemówił do nich w krótkich i serdecznych słowach ob. burmistrz. Odpowiedzią dziatwy był hymn „Jeszcze Polska nie zginęła“.

Dziewczęta i chłopcy wyglądaje nie źle. Ubranie biedne. lecz schludne. Twarze osmalone i pełne. W oczach tylko kryje się powaga, smutek i zmęczenie. Są znowu w rodzinnym kraju. Matki i ojców zastąpią im częściowo wychowawcy, ale trzeba, aby stało się tak, jak rzekł dzieciom na powitanie burmistrz: „My staniemy się Waszymi opiekunami, młodzież nasza — waszym rodzeństwem i stanowić będziemy jedną wielką rodzinę kochających się Polaków“.

Pomnik księdza Stojałowskiego w Jaworznie

KRAKÓW (SAP) W dniu święta chłopskiego w Jaworznie odbędzie się odsłonięcie pomnika księdza Stojałowskiego. Pomnik ten zniszczony przez Niemców odbudowany został przez miejscowych działaczy Stronnictwa Ludowego.

Przybycie górników z Francji

ZABRZE (Obsł. wł.). Przybyło tu 527 górników polskich z Francji. Górnicy zostali przywitani zgodnie ze starą polską tradycją chlebem i solą. Zebrana ludność witała powracających na łono ojczyzny swych rodaków owacyjnie.

Elektryfikacja wsi

ŁOWICZ (Obsł. wł.). W myśl trzechletniego planu elektryfikacjnego w powiecie łowickim wszystkie wsie a jest ich 200 zostaną zelektryfikowane. W dniu wczorajszym została włączona do Mazowieckiego Okręgu Energetycznego pięćdziesiąta z kolei wieś łowicka.

RYTM KUJAW

Ciechocinek

Zarząd Domów leczniczo-wypoczynkowych dla pionierów świata pracy, otworzył na zlecenie Ministerstwa Zdrowia pensjonat w Ciechocinku, obliczony przeciętnie na 100 osób.

Zainteresowani mogą w drodze piśmiennej zwracać się bezpośrednio do Zarządów Domów leczniczo-wypoczynkowych w Ciechocinku. (md.)

BRZEŚĆ KUJAWSKI.

Dnia 2 b. m. Brześciu Kujawskim, odbyła się piękna, a zarazem podniosła uroczystość poświęcenia sztandaru publicznej szkoły powszechnej Nr. 2.

Od samego rana na boisku sportowym panował niezwykły ruch. Barwne stroje uczennic i uczniów, zwracały na siebie specjalną uwagę.

Punktualnie o godz. 9.30, nastąpiło uroczyste podniesienie flagi państwowej na maszt. Zwarte, dobrze prezentujące się szeregi młodzieży szkolnej, straży pożarnej, harcerstwa oraz zaproszonych gości, odmaszerowały przy dźwiękach orkiestry do kościoła na nabożeństwo.

Aktu poświęcenia pięknego sztandaru dokonał ks. prefekt St. Burzyński. Podczas nabożeństwa solo śpiewał nauczyciel tejże szkoły ob. J. Morawski.

Po okolicznościowym kazaniu i odśpiewaniu „Boże coś Polskę“, część religijna została zakończona.

Po powrocie z kościoła w obecności przedstawicieli władz szkolnych, samorządowych oraz kilkutysięcznego zastępu gości, nastąpił akt wbijania i składania gwoździ pamiątkowych.

Z kolei nastąpiło wręczenie sztandaru kierownikowi szkoły ob. H. Zalewskiemu, którego dokonał członek Koła Rodzicielskiego ob. Markwart.

Po przemówieniu wręczającego sztandar, kierownik ob. Zalewski zapewnił rodziców, że sztandar powierzony jego opiece, będzie dla uczniów widomym znakiem, pod którym młodzież wykuwać będzie swoje charaktery i kształtować swój umysł.

Następnie podszedł poczet sztandarowy i wśród głębokiej ciszy klęka chorąży — całując sztandar.

Inspektor szkolny ob. St. Dobiszewski w swym przemówieniu podkreślił zasługi kierownika szkoły, nauczycielstwa oraz Koła Rodzicielskiego dla dobra szkoły. Wymieniona szkoła jest jedną z pierwszych w powiecie, pomimo że wróg zdewastował ją w straszliwy sposób.

Z kolei, okolicznościowe przemówienia wygłosili ob. ob. starosta pow. K. Kubski, burmistrz Fr. Szarwarkowski i przedstawiciel Zw. Zaw.

Po defiladzie młodzieży, która wypadła bardzo dobrze, w sali gimnastycznej ob. H. Zalewski wygłosił dłuższe przemówienie, obrazując historię szkoły.

Po posiedzeniu Zarządu Koła Rodzicielskiego, ob. J. Zadrowowa odczytała protokół oraz akt erekcyjny.

W części artystycznej, młodzież wykazała dobry poziom artystyczny. Całość programu starannie dobrana.

Odjeżdżający goście wynieśli z sobą po tej uroczystości długo nie zatarte wspomnienie o młodzieży i organizatorach. (md).

KOWAL.

Na terenie m. Kowala pow. włocławskiego, powstał oddział Stowarzyszenia Kupców Polskich.

Prezesem oddziału jest ob. Jan Markiewicz, sekretarzem ob. Ryszard Rogoziński, skarbnikiem ob. Franciszek Jałoszyński. (md.)

Kronika

DYŻURY APTEK:	Dzisiaj	Kalendarzyk słowiański
Dziś na 3-go maja 16	PIĄTEK	Ciechomierza
Tow. Krajoznawcze Dziś o godz. 18 30 ODCZYT „Kultura ludowa“	7 CZERWCA R berta	Słońce: wschód o godzinie 3.16 zachód o godzinie 19 5[illegible]

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41.

Z lusterka

Warto rozważyć

Na rogu Cyganki i Trzeciego Maja,
codziennie dostrzegam grono małych chłópców —
tych, co papierosy przechodniom sprzedają,
a praca prawdziwa jest im niemal obca.

Codzień słyszę wrzaski, codzień widzę hece
i przeróżne harce, karty i łyk wódki,
i myślę, że warto rozważyć to niéco,
jakie też w przyszłości wynikną stąd skutki?

Agapit.

Do wszystkich wyborców. Czy wiesz o tym, że najważniejszym obecnie obowiązkiem obywatelskim są prace, związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem głosowania ludowego?

Czy wiesz, do jakiego Obwodu Głosowania Ludowego należy dom, w którym mieszkasz?

Czy sprawdziłeś listę uprawnionych do głosowania w lokalu swojej Komisji Obwodowej? Jeżeliś tego nie uczynił, zrób to dziś w godzinach od 16-tej do 21-ej.

Pamiętaj, że wynik głosowania zależy w znacznej mierze od spełnienia twego obowiązku.

Idź więc! Nie zwlekaj!

POLSKI CZERWONY KRZYŻ — to dzieło samopomocy i miłosierdzia

Sprawdź czy jesteś umieszczony w spisie uprawnionych do głosowania ludowego

Niespodzianka na Święta. Jak się dowiadujemy, publiczność nasza dozna w czasie Zielonych Świąt miłej niespodzianki. W Teatrze Ziemi Kujawskiej w pierwsze i drugie święto odbędą się przedstawienia pt. **„Z całego serca“.** Będzie to wiązanka humoru i pieśni, skecze, monologi i t. p. pióra ob. Z. Arentowicza i por. M. Walewskiego.Reżyserem tej imprezy jest znany nam dobrze artysta teatru ob. M. Walewski, który już nie raz bawił nas swymi występami.

Z utworów ob. Z. Arentowicza ujrzymy na scenie niektóre z tych, które szły już na fali radiowej.

Słowem — najbliższe Zielone Święta spędzimy wesoło.

Zamordowani na Palmirach. Swego czasu podaliśmy wiadomość o odkopaniu wielkiej zbiorowej mogiły ofiar bestialstwa niemieckiego w Palmirach.

Ślady męki widnieją na tych szczątkach bohaterskich Polaków, którzy życie swoje Ojczyźnie złożyli w ofierze.

Żmudne i troskliwe badania pozwalają w wielu wypadkach rozpoznać zamordowanych.

Między innymi rozpoznano kilka osób z Włocławka.

Jednym z nich jest ś. p. Lucjan Górnikiewicz.

Urodzony w Włocławku dnia 25 czerwca 1902 roku pracował w naszym mieście zarówno w swoim zawodzie, jak i społecznie. Był członkiem licznych organizacji, związków oraz stowarzyszeń. Należał, między innymi do „Sokoła“, Polskiego Związku Zachodniego i Stowarzyszenia Kupców.

W okresie okupacji, został uwięziony przez zbirów niemieckich i zamordowany dnia 20 czerwca 1940 r. w lesie na Palmirach.

W roku bieżącym, w czasie badań ofiar mordu hitlerowskiego zwłoki Jego zostały rozpoznane dnia 25 maja.

Drugim mieszkańcem Włocławka rozpoznanym wśród ofiar palmirskich jest ś. p. Karol Leonard Kowalewicz, urodzony w naszym mieście w roku 1898.

Zdala od domu rodzinnego padł ofiarą morderców niemieckich, dnia 20 czerwca 1940 r., dla których życie Polaka było igraszką łamaną w sposób bestialski.

Istnieje przypuszczenie, że wśród zameczonych na Palmirach znajdują się jeszcze inne osoby z Włocławka i Kujaw.

Prochy wszystkich zamordowanych pozostaną w lesie Palmirskim, gdzie wzniesione będzie mauzeolum — symbol czci i hołdu dla Tych, którzy przez swoją ofiarę i krew spełnili obowiązek Polaka. (a.)

Na terenie m. Włocławka uprawnionych do głosowania ludowego jest 26.525 osób. Na terenie powiatu włocławskiego — 43.957 osób. Na terenie miasta wpływają dalsze reklamacje.

Przypominamy, że dzisiaj o godz. 18.30 w Towarzystwie Krajoznawczym odbędzie się odczyt p. t. „Kultura ludowa jako przedmiot badań naukowych“ wygłoszony przez prof. dra M. Znamierowską Prüfferową.

Do Ciechocinka. Pogoda na pierwszy dzień świąt zamówiona i zapewniona. Bez jakichkolwiek więc obaw można śmiało zapisać się na listę zbiorowej wycieczki PCK statkiem do Ciechocinka.

Zapisy przyjmuje Centrala PCK ul. Piusa XI 8. Cena biletu okrętowego w obie strony tylko 35 zł.

Wyjaśnienie. W związku z podaną przez nas w Nr. 126 Gazety Kujawskiej na str. 4 wiadomością z rubryki „Urodzenia“ wyjaśniamy, że wobec przekreślenia w aktach Urzędu Stanu Cywilnego zaszła pomyłka w nazwisku dziecka. Zamiast: Zbigniew, Tadeusz Oster winno być Zbigniew, Tadeusz Skirmuntt.

Trochę rozwagi i zastanowienia. Na jednym z posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej poruszono sprawę przykrą i mogącą pociągnąć za sobą następstwa, o ile nie zapobiegniemy jej w sposób należyty.

Chodzi tu o nadużywanie broni w wypadkach kiedy użycie jej jest zupełnie zbyteczne.

Władze stwierdzają, że strażnicy poszczególnych fabryk, czy instytucji, stojąc na warcie oddają strzały zupełnie bez powodu, marnując w ten sposób amunicję i niepokojąc mieszkańców.

W związku z tym przypominamy, że kierownicy tych wart odpowiedzialni są za należyte zachowanie się wartowników. Tłumaczeniem nie może być nienaruszony zapas amunicji, gdyż dziś jeszcze o amunicję nie jest tak trudno. Znajdujemy ją porzuconą przez uciekających niemców.

W wypadku stwierdzenia tego rodzaju nadużyć winni będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności, obok nich zaś odpowiedzialność poniosą będą ich zwierzchnicy. Jesteśmy upoważnieni do ostrzeżenia, że wszelkiego rodzaju lekkomyślne postępowanie z bronią, strzelanie bez powodu i niepokojenie ludności, pociągnie za sobą przykre i daleko idące konsekwencje.

Z Tygodnia PCK. Dnia 2 maja r. b. w pierwszy dzień Tygodnia PCK odbyły się w wielu szkołach akademie okolicznościowe i obchody ku czci matki. Wszędzie pełnomocnik PCK prezes Lasiński wygłaszał krótkie przemówienia na temat PCK . Na szczególne wyróżnienie zasługują uroczystości, urządzone w szkole Nr. 2 (opiekunka Koła PCK ob. Janina Szpetkowska), w szkole Nr. 3 (opiekunka ob. Kazimiera Konarska), w szkole Nr. 6 (opiekunka ob. Zofia Wiśniewska), w Państw. Gimnazjum i Liceum im. M. Konopnickiej (opiekunka ob. Janina Stolemanówna), w Państw. Gimnazjum i Liceum Ziemi Kujawskiej (opiekunka ob. J. Banaszakowa).

Koła Mł. PCK w szkołach Nr. 2 i Nr. 3 obchodziły jednocześnie uroczystość przyrzeczenia członkowskiego.

Przez cały dzień odbywała się równocześnie zbiórka uliczna na cele PCK, która dała w wyniku ogólnym około 40 tysięcy złotych.

Szczegółowe i dokładne wyniki zbiórki przy poszczególnych stoiskach podamy osobno.

Uwaga OM TUR-owcy! Zawiadamiamy, iż w dn. 7 czerwca rb. o godz. 18-tej w sali PPS odbędzie się **Ogólne Zebranie** wszystkich członków OM TUR, na które stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe.

Łapówki nie imponują funkcjonariuszom M. O. Dwaj wywiadowcy z Brygady Śledczej II-go Komisariatu M. O. Włocławek, ujęli poszukiwanego od dłuższego czasu przez Sąd Grodzki Sypniewskiego Jana, który na tutejszym terenie miasta Włocławka dokonał szeregu kradzieży. Jak się okazało wymienionego ukrywała Rucińska Stanisława, zam. przy ul. 3-go Maja 12, m. 26, która zaproponowała poufnie milicjantom, aby zwolnili jej przyjaciela i za tą grzeczność wręczyła im z góry 10.000 zł. Milicjanci zaofiarowaną gotówkę przekazali jako dowód władzom. Przestępcy jednak nie zwolniono i na mocy orzeczenia Sądu Grodzkiego we Włocławku został on osadzony w miejscowym więzieniu. Rucińska zaś naraziła się na sprawę oskarżenia o przekupstwo funkcjonariusza M.O. w czynnościach służbowych, którą rozstrzygną Władze Sądowe.

Z wokandy sądowej. Przed Sądem Grodzkim odbyła się sprawa rehabilitacyjna.

Maria Smidt, ur. 15. 9. 1914 r., zam. we Włocławku, Bulwary 2a, została przez sąd zrehabilitowaną, jednak pozbawiona została wszelkich praw na okres 2-ch lat.

Ponadto sąd wyznaczył grzywnę w wysokości 1.000 złotych, w razie niemożności uiszczenia grzywny z zamianą na 20 dni pracy na wolności, na rzecz gminy m. Włocławka.

Świadkami odwodowymi w powyższej sprawie byli: małżonkowie Fr. Niewiadomscy, Nawrocka Janina, Kozłowska Anastazia i Stepanow Władysław.

Polscy obywatele?... Przed Sądem Specjalnym, pod przewodnictwem viceprezesa S. O. J. Paczoskiego i sędziego J. Zaniewskiego, odbyło się kilka bardzo ciekawych i charakterystycznych sporów.

Przed obliczem Sądu stanęli obywatele polscy, którzy dobrowolnie zapisali się na listę narodowości niemieckiej II grupy i przyjęli obywatelstwo niemieckie ze wszystkimi obowiązkami, do służby w wojsku niemieckim włącznie, korzystając następnie z wszelkich wynikających z tego praw i przywilejów, przez co działali na korzyść nieprzyjaciela.

Fryderyk Szubert, ur. 28. 10. 1895 roku we wsi Mursk, gm. Dobiegniewo, pow. włocławskiego, skazany został na półtora roku więzienia.

Mikołaj Radatz, ur. 4. 9. 1902 r. w Żychlinie, pow. kutnowskiego, na dwa lata więzienia.

Aleksander Kopczyński, ur. 9. 3. 1909 r. w Leniach Dużych, gm. Dobrzyń, pow. lipnowskiego, na dwa lata więzienia.

Aleksander Preiss, ur. 23. 1. 1901 r. we wsi Grodztwo, pow. włocławskiego, na półtora roku więzienia.

Oskarżał prokurator Janke. Proto kułował ob. Kierkowska. (md.).

Ofiary: Zebrane na posiedzeniu Władz niezespolonych 295 złotych (dwieście dziewięćdziesiąt pięć) wpłacono do Redakcji na RTPD.

Napad rabunkowy. Ob. Kubicki Bolesław, zam. we Włocławku przy ul. Toruńskiej 42—18 zameldował w Brygadzie Śledczej II-go Komisariatu M. O., że w dniu 21. 5. 46 r. około godz. 23 został napadnięty przez dwóch nieznajomych osobników z których jeden był w mundurze wojskowym polskim z medalami, drugi zaś w ubraniu cywilnym. Osobnicy ci zabrali Kubickiemu zegarek męski i 420 zł. Wysłani natychmiast wywiadowcy z II-go Komisariatu zatrzymali podejrzanych w jednym ze sklepików przy ul. Warszawskiej i doprowadzili ich do II-go Komisariatu. Po wylegitymowaniu okazało się, że osobnikami tymi są dwaj zdemobilizowani żołnierze Wojska Polskiego Czaban Bolesław, lat 37, zam. we wsi Nabor, pow. Chojnice i Sochacki Jan, lat 42, zam. tamże. Przeprowadzona rewizja osobista dała wynik pozytywny. Zegarek i 420 zł. odebrano i oddano poszkodowanemu. Napastnicy do czynu tego przyznali się, tłumacząc, że czynu tego dopuścili się dlatego, że byli pijani.

Sprawę wraz z zatrzymanymi przesłano do Prokuratury S. O. w Toruniu, Wydział Zamiejscowy we Włocławku.

RADIO

SOBOTA — 8 czerwca

5.57 — Pieśń poranna.

Dziennik — 6.45, 745, 14.00, 19.30 i 23.00.

Muzyka — 7.20, 7.50, 12.40, 12.55, 16.30, 17.10, 19.00, 22.15.

Audycje specjalne: Gimnastyka — 7.10, Pieśni cwgańskie — 12.20, Dla dzieci — 16.00, Wojskowa — 17.55, Dla młodzieży — 18.35, Słuchowisko — 20.00, Rozrywkowa — 20.30 i 22.00.

OGŁOSZENIE

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że soki sprzedawane będą także i na karty kwietniowe — dodatek „D“ od lat 3 — po 1 puszce — cena zł. 50.—.

* * *

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że począwszy od dnia 7 do 15. 6. b. r. sprzedawane będą papierosy na karty żywn. z m-ca czerwca na kupon Nr. 31 po 70 sztuk, jako wyrównanie należności z m-ca maja.

Cena za szt. — „Wolność“ zł. 2.—

Cena za szt. — „Bałtyk“ zł. 3.—

Termin wykupu należy ściśle przestrzegać, gdyż po tym terminie żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

ZA PREZYDENTA MIASTA

(—) Stanisław Czarkowski
Ławnik Zarządu Miejskiego.

Włocławek, dnia 5. 6. 1946 r.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerok., 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E—12378 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 zł., z przesyłką pocztową 70 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26. Naczelny Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo Kolegium Redakcyjne.